

Svetlo, tamno, sa ukusima začina i voća, sa različitim procentom alkohola, ali i bezalkoholno, u staklenoj flaši ili limenci - reč je o pivu, posle vode i čaja, najpopularnijem piću na svetu. Sve prisutnija i kod nas kategorija zanatskog (craft) piva, za razliku od standardizovanog, proizvodi se u kućnim uslovima, malim zanatskim pivarama ili mini fabrikama i karakteriše ga kvalitetni prirodni sastojci, tradicionalna načela proizvodnje i odsustvo procesa filtracije i pasterizacije. Glavni cilj proizvođača craft piva je proizvodnja ukusa kojim će osvojiti publiku, a ne količina. Pored osnovnih sastojaka, ječmenog slada, hmelja, pivskog kvasca i vode, u zanatska piva se mogu dodavati i druge žitarice, razni začini, voće i povrće. Upravo je lični afinitet pivara, koji kreira ukuse svojih piva, ono što znatska piva razlikuje od industrijskih. To je ujedno i draž pivarstva, da je svako pivo različito i svaki pivar unosi nešto originalno, svoje, kako bi se izborio na tržištu.

Najtraženiji stilovi craft piva kod nas su Lageri, lakša piva sa manjim procentom alkohola, bistrija, svetlija i osvežavajuća, sa vrlo uspešnim izuzecima u ovoj grupi, kao i Radleri, osvežavajuća kombinacija piva i gaziranih bezalkoholnih pića preporučljiva za vrele letnje dane. Najčešći stil piva u SAD, APA piva intenzivnijeg ukusa hmelja i aromom citrusa, te IPA piva, sa mnogo hmelja da preplavi čula ukusa, i alkohola da uveseli, popularni su i kod nas.

Ovo je uvod u Karavan zanatskog piva, koji je počeo sredinom avgusta Festivaloom zanatskog piva u Novoj Pazovi, a nastavlja se Festivalom zanatskog piva u Zrenjaninu i Ulicom zanatskog piva u Novom Bečeju kojima Gospojinski dani označavaju svoj početak.

Dragan Vukotić, PR Agencije BIN Marketing, Novi Sad, objašnjava šta je cilj ovih festivala, koji će biti nastavljen ukoliko najavljene mere to budu dozvoljavale:

- Festivali su mesta promocije craft pivarstva u Srbiji, trenutno jedne od najugroženijih kategorija naše privrede u proteklom periodu, jer pivari, pošto nije bilo manifestacija, nisu imali gde da rade. Oni idu u susret kupcu, reklamiraju svoje proizvode i tako dolaze do tržišta. Putem festivala dajemo im podršku i imamo opštine u Srbiji koje to prepoznaju.

Po njegovim rečima craft pivarstvo vuče sa sobom posebnu kulturu, energiju, donosi nešto novo, a kroz promociju craft piva lokalna zajednica, odnosno organizacije koje to žele, dobijaju novi sadržaj, novi festival i poseban doživljaj za njih i njihove goste. Jedini problem u svemu tome vidi u rastu broja manifestacija koje okupljaju craft pivare, a da se istovremeno broj craft pivara ne povećava, čak smanjuje zbog trenutne krize.

Drugi problem proizilazi iz preklapanja kalendara manifestacije, kao što je ove godine slučaj istovremenog održavanja „Gospojinskih dana“ u Novom Bečeju i „Dana piva“ u Zrenjaninu, za šta, po njegovom mišljenju nemamo niti dovoljno craft pivara, niti ostalih izlagača za dve manifestacije, a avgust je prebukiran sjajnim događajima.

- Organizacijom manifestacija zanatskog piva smatramo svojim ličnim doprinosom njegovom razvoju, jer nakon svakog od tih festivala, njegovi konzumenti počnu da razmišljaju o samostalnom započinjanju bavljenja ovim biznisom. Ulaganja nisu ni velika ni mala. Dobro je da postoje podsticaji, kada je AP Vojvodina u pitanju, za nabavku opreme, podizanje proizvodnih kapaciteta i treba pažljivo pratiti konkurse - savetuje gospodin Vukotić, dodajući da oprema nije skupa, tehnologija može da se nauči, a ozbiljnim pristupom na nivou jedne manje fabrike craft piva, za par godina bavljenja ovim poslom jedna porodica može da obezbedi egzistenciju.

Dobra atmosfera je ključ dobrog craft festivala, a ritam mu daje muzika. Sinonim za rock 'n' roll je krigla piva i upravo nastup rock bendova reflektuje posebnu energiju. Naš sagovornik kaže da je miks mladih, neafirmisanih bendova sa onima koji su našli svoje mesto u medijima, dobitna kombinacija, konstatujući da kvalitet ne mora da bude nužno i skup. „Mi pokazujemo kako napraviti dobru zabavu, a da pri tom ne mora mnogo da košta“ kaže gospodin Vukotić, i otkriva da će u Ulici zanatskog piva u Novom Bečeju nastupiti četiri poznata i četiri, zbog svojih godina, manje poznata benda, koji osim na ovakvim i sličnim festivalima, te moto skupovima, nemaju drugu priliku da se predstave, a muzikom koju sviraju zaslužuju da ih čuje širi auditorij.

I jedna zanimljivost: - Craft pivo ima svoju publiku. Iako ima dosta mladih, craft publiku čine uglavnom ljudi srednjih godina, koji se na ovaj način vraćaju u vreme svoje mladosti i rock 'n' roll-a.

